

# HISTORISK GJENNOMBRUDD FOR MINORITETERS RETTIGHETER I IRAK

I forrige uke anerkjente Iraks president offentlig religiøse minoriteters eksistens og utsatte situasjon, så vel som deres rett til likeverdige statsborgerskap i landet. Det er et historisk framskritt for trosfriheten og religiøse minoriteter i landet.



*I toppmøte mellom Iraks president Abdul Latif Rashid og religiøse ledere i landet, anerkjente presidenten den årelange diskrimineringen av minoriteter i landet. Foto: CAPNI.*

I toppmøte mellom Iraks president Abdul Latif Rashid og religiøse ledere i landet, anerkjente presidenten den årelange diskrimineringen av minoriteter i landet. Mange av de religiøse minoritetsgruppene har opplevd vold, forfølgelse og lidelser under irakisk lovgivning – og minoritetene har blitt spesielt hardt rammet av krig og konflikt.

Det internasjonale samfunn ble for alvor kjent med ISIS angrep på Yezidiene. Diskrimineringen har ført til at nesten 80 prosent av disse minoritetene har flyktet fra landet de siste 20 årene.

– At Iraks myndigheter på toppnivå anerkjenner dette så direkte har ikke vært tilfelle tidligere, og flere av de religiøse minoritetsgruppene som møtte presidenten er fremdeles ikke offisielt registrert i Irak, sier Arne Sæverås som er seniorrådgiver fred og forsoning i Kirkens Nødhjelp.

Presidenten uttrykte at regjeringen har som mål å sikre like rettigheter til minoritetene som andre irakere, og at han ønsker å samarbeide for å rette opp enhver diskriminering.

– Det er et historisk øyeblikk at alle disse minoritetenes eksistens blir anerkjent, så vel som deres rett til likeverdige statsborgerskap, sier Sæverås.

## LANGVARIG ARBEID FOR TROSFRIHET

På bakgrunn av den dystre utviklingen arrangerte World Council of Churches (WCC) i 2018 et møte i Beirut for religiøse grupper i Irak. Her drøftet representanter for både minoritet og majoritetsgrupper hvordan deres rettigheter kunne forbedres.

Et viktig resultat av møtet var etableringen av et fireårsprogram som skulle foreslå forbedringer i lærebøker og lærerutdanningen i landet. En skjev og fordomsfull undervisning i skolen ble nemlig pekt på som en viktig bakgrunn for den diskriminerende behandlingen av minoriteter. Programmet, som har vært ledet av Kirkens Nødhjelps kontor i Irak, i nært samarbeid med Kirkenes Versdensåd og lokale partnere, har gitt gode resultater og forslagene til revidering av både læreplaner og i lærerutdanningen har blitt fulgt opp av myndighetene i Irak. Norad har bidratt med finansiering av programmet.

I forrige uke ble disse fremskrittene feiret i Bagdad. I den forbindelse kunne for første gang på 20 år en representant for jødene i Irak stå offentlig fram og snakket om år med undertrykkelse og diskriminering, som har redusert den jødiske befolkningen i landet med over 95 prosent. Framtredende muslimske ledere var også tilstedet under denne feiringen, og det ble enighet om å ta dette arbeidet for like rettigheter, tillit og samhold videre. Det interreligiøse samarbeidet mellom majoritets- og minoritetsgrupper har vært helt avgjørende for denne utviklingen. I neste fase rettes fokus på lovgivningen og konstitusjonen i landet. Målet er å sikre like rettigheter for alle.

## AVGJØRENDE TID FOR IRAKS MINORITETER

Samlingen i forrige uke endte opp i et eget møte mellom Iraks president og lederne for de ulike religiøse gruppene. Presidenten støttet initiativet og erklærte at den irakiske regjeringen vil arbeide sammen med religiøse aktører for å rette opp i diskrimineringen som religiøse minoritetsgrupper har vært utsatt for i Irak.

Dette arbeidet kommer i en avgjørende tid for Iraks minoriteter, der det internasjonale hjelpearbeidet er i ferd med å fases ut og intern fordrevne og minoritetsgrupper må belage seg på å returnere ut av flyktningleirer og tilbake til sine lokalsamfunn uten at prosessen er tilrettelagt. Der kan de finne at husene de eide er overtatt av andre, og at reintegreringsprosessen kan bli både lang og vanskelig.

Kirkens Nødhjelp er bedt om å fortsette samarbeidet med lokale aktører i neste del av dette arbeidet for minoriteters rettigheter og trosfrihet. Det står vi klare til å gjøre i samarbeid med lokale aktører. Vi tror det er en god bruk av norske bistandsmidler å forebygge diskriminering og overgrep mot minoriteter og å bidra til økt trosfrihet i Irak.

*Publisert: onsdag 15. mars 2023 12.28.26*